

ŞİRKETİNDEN BORÇ PARA ÇEKENE HAPİS

Yeni Türk Ticaret Kanunu (uzatma olmadığı takdirde), 1 Temmuz 2012'den itibaren yürürlüğe girecek.

NASIL BİR YASAK?

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 358. maddesine göre;

- Anonim ve limited şirketlerde, pay sahibi ve ortaklar, şirkete borçlanamayacaklar. Daha açık bir anlatımla, "şirketten borç para" çekemeyecekler.
- Daha önce çektikleri borç paraları da 1 Temmuz 2015'e kadar yani yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren "üç yıl içinde" nakdi ödeme şeklinde "iade" edecekler.
- Şirket yönetim kurulu üyesi ve onun alt ve üst soyu, eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile kendisinin ve söz konusu yakınlarının ortağı olduğu şahıs şirketleri ve en az yüzde 20'sine katıldıkları sermaye şirketleri, şirkete nakit ve ayın olarak borçlanamayacaklar (YTTK Md. 395).
- Bu yasaklamaya uymayanlara yani şirketten borç para çekenlere, 300 günden az olmamak üzere "adli para cezası" uygulanacak (YTTK Md. 562). 300 günlük ceza da, günlük 20-100 TL hesabıyla 6-30 bin TL arasında olacak.

YASAĞIN DAHA AĞIRI ZATEN VAR

Şirket ortakları ve yakınlarının, şirketten para çekmeleri yani şirkete borçlanmaları halinde, Yeni TTK ile getirilenden daha ağır parasal yaptırım, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda zaten vardı. Hürriyet'te, 6 Ekim 2010 tarihinde "Bir Koyundan Dört Post Vergisi" başlığı altında açıkladığımız gibi, bu durum "transfer fiyatlandırması yolu ile örtülü kazanç dağıtımı" olarak kabul ediliyor (KVK Md.13/6). Yaptırımı ise;

1. Çekilen paraya faiz yürütülmesi sonucu alınan kurumlar vergisi (%20),
2. Olayın kâr dağıtımı olarak kabulü ve kâr dağıtımı stopajı (%15),
3. Ortaklarca kâr payının beyanı ve gelir vergisi ödenmesi.
4. Borç paranın faizi üzerinden yüzde 18 KDV alınması (Gider Vergileri K. Md. 28/3).

Ayrıca vergilerin bir katı "vergi ziyai cezası" uygulanıyor.

Görüldüğü gibi, Yeni Türk Ticaret Kanunu ile getirilenin çok daha ağırlı olan ve tutarı on milyonlarca lirayı bulabilen parasal yaptırım, yasalarımızda zaten var.

BİR DE HAPİS CEZASI

Şirket ortakları özellikle son yıllarda, şirketten borç para çekme olayına karşı çok dikkatli hareket ediyorlar. Nedenine gelince, tespiti halinde çok sayıda vergi ve cezalar uygulanıyor.

Borç para çekilmesi durumunda muhasebeci ya da mali müşavir, o paraya "hem faiz hem de KDV" uyguluyor.

Yeni TTK ile şirkete borçlanan ortaklar ve yakınlarına, 6-30 bin liradan az olmayacak şekilde ceza kesilmesi olayında, bir "borçlanma tabanı" getirilmemesi yanlış olmuş. Buna göre, şirkete örneğin 500 lira veya 5 bin lira borçlanan ortağa 30 bin lira "adli para cezası" kesileceği, bu parayı ödemeyenin de hapse gireceği anlamı çıkıyor. Bu ise ticari hayatın olağan akışına aykırı.